

NHỮNG PHỤ NỮ XUẤT CHỨNG TRÊN THẾ GIỚI TỪ SAU CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ HAI ĐẾN NAY

Lê Thị Hồng An

**Khoa Tâm lý - giáo dục
Trường ĐHSP - ĐHQG Hà Nội**

Trong lịch sử loài người, phụ nữ chưa từng là người ngang hàng với nam giới ở hầu hết các thời đại. Ngày nay, nền văn minh thế giới đã có những bước nhảy vọt chưa từng thấy, từ kinh tế - sản xuất, chính trị - quyền lực cho đến cơ cấu lao động xã hội, trong đó không thể phủ nhận sự đóng góp to lớn của phụ nữ. Cuối thế kỷ XX, 189 quốc gia trên thế giới phải họp lại, ra nghị quyết về chống phân biệt đối xử với phụ nữ và nâng cao bình đẳng giới.

Sau chiến tranh thế giới thứ hai kết thúc, phong trào phụ nữ và nữ quyền đã phát triển mạnh mẽ mà chúng ta dễ nhìn thấy: số lượng phụ nữ có trình độ học vấn cao trong các ngành nghề khác nhau và tham gia chính quyền tăng lên nhiều, đại diện cho hàng triệu phụ nữ toàn cầu - đó là những phụ nữ xuất chúng ở các quốc gia.

Theo thống kê ⁽¹⁾ từ năm 1950 tới năm 1999, trên trái đất có 41 nước đã xuất hiện 47 lãnh tụ nữ, trong đó có:

- 3 nữ vương;
- 15 tổng thống;
- 4 thống đốc;
- 25 thủ tướng;

Hiện đang ở các châu:

- Châu Âu: 19
- Châu Mỹ: 13
- Châu Á: 9
- Châu Phi: 4
- Châu Đại dương: 2

Hiện tại trong số này đã có 36 người rời vị trí lãnh đạo, còn lại 11 người đương chức gồm:

- 3 nữ vương
- 4 tổng thống
- 4 thủ tướng.

Những người phụ nữ này, người lớn tuổi nhất là 82 tuổi, ít nhất là 46 tuổi, giữ chức lâu năm nhất là 47 năm, ngắn nhất là trong vài tháng.

Chúng ta có thể biết rõ những phụ nữ đang ở đỉnh cao quyền lực này. Đó là:

+ Nữ hoàng Anh: Ê-li-da-bét, năm nay 72 tuổi, kế vị từ tháng 2/1952 đến nay đã 47 năm, một nguyên thủ có thời gian nắm quyền dài nhất trên thế giới.

+ Nữ hoàng Đan Mạch: Ma-ca-rít II, kế vị từ 1/1972, 58 tuổi, đã có 27 năm nắm quyền.

+ Nữ hoàng Hà Lan: Bi-a-ly, 61 tuổi, kế vị từ tháng 1/1980, là quân chủ đời thứ 6 của Hà Lan, đã nắm quyền 18 năm.

(1) Đoàn Như Trác, Báo Nhân dân hàng tháng, số 28, 8/1999, tr 34.

+ Tổng thống Xri Lan-ca: Cu-ra-ma-tun-ga, 53 tuổi, được bầu làm tổng thống tháng 11/1994, là nữ tổng thống đầu tiên của Xri Lan-ca. Bố của bà là thủ tướng thứ nhất từ sau khi Xri Lan-ca độc lập, bà đã có hơn 4 năm nắm quyền. Mẹ của bà đã từng làm thủ tướng.

+ Tổng thống Ai-len: Me-ri Me-cơ-ri, 47 tuổi, là lãnh tụ nữ thứ hai ở Ai-len, được bầu tháng 11/1997.

+ Nhà nước Li-bi, bà Li-xi Đáy-li, tháng 9/1996 được bổ nhiệm làm nguyên thủ quốc gia, là đầu não chính phủ, chủ tịch Ủy ban quốc hội, cơ quan cao nhất của nhà nước Li-bi.

+ Tổng thống Guy-a-na: Sa-nít. Bà trúng cử tổng thống tháng 12/1997. Khi được cử, bà đã 78 tuổi nên còn được gọi là "Lão tổ mẫu tổng thống".

+ Thủ tướng Xri Lan-ca: Băng-đa-ra-nai-cơ. Bà đã hai nhiệm kỳ giữ chức thủ tướng 1960 và 1972. Năm 1974, con gái bà là Cu-ra-ma-tun-ga trúng cử tổng thống, bà được đề nghị kế vị chức thủ tướng. Lần thứ ba, bà lại giữ ghế thủ tướng. Năm nay 78 tuổi, một nữ thủ tướng có tuổi cao nhất. Một quốc gia mà hai mẹ con là tổng thống và thủ tướng.

+ Băng-la-đét, nữ thủ tướng là Ha-xi-na, năm nay 52 tuổi, nhậm chức 6/1996 đến nay đã 3 năm. Bà là con gái cả của thủ tướng Băng-la-đét Lát-xi-man. Năm 1975 nổ ra chính biến quân sự, cả gia đình có 10 người bị giết hại, còn lại bà và em gái thoát nạn vì đang ở nước ngoài. Năm 1980, bà trở về nước lãnh đạo liên minh nhân dân đấu tranh và trở thành nữ thủ tướng thứ hai ở quốc gia này.

+ Thủ tướng Niu-di-lân: Síp-lây, hiện nay đang ở tuổi 46, nhậm chức 12/1991, nguyên là giáo viên tiểu học, đã ba lần vào nội các, lần lượt giữ chức: bộ trưởng phúc lợi, bộ trưởng y tế, bộ trưởng vận tải.

+ Chủ tịch Ủy ban Liên bang Thụy Sĩ: Luy-tê-dờ-la-phuy, năm nay 59 tuổi, nhậm chức 12/1997. Bà là nữ chủ tịch duy nhất, kiêm chức bộ trưởng nội chính.

Không chỉ có vậy, một số quốc gia có phó thủ tướng, phó chủ tịch nước là nữ như: Việt Nam, Iran... 10 nước có nghị trưởng là nữ, 20 nước có phó nghị trưởng là nữ. Cấp bộ trưởng có tới hàng trăm phụ nữ...

Thời gian chỉ cần 50 năm ấy (1950 - 1999) với việc cải thiện địa vị và đời sống của phụ nữ, tạo điều kiện cho phụ nữ lao động, phát triển năng lực, tự giác tham gia vào sự nghiệp chung vì sự tiến bộ, dân chủ, bình đẳng của phụ nữ 5 châu, hơn 200 quốc gia toàn cầu sẽ ngày càng khẳng định vai trò và sự đóng góp của phụ nữ trong nền văn minh thế giới thế kỷ XXI.

SUMMARY

Outstanding women in the world since the end of the second world war

At present, the world civilisation has seen unprecedented development in economics, production, politics, power and social labour structure, in which the contribution of women is undeniable. By the end of the 20th century, 189 countries in the world should gather and work out resolutions on the discrimination against women and improve gender equality.

After nearly 50 years from 1950 to 1999, with the improvement of the position and life of women, help for women to work, develop their abilities and actively participate in the common cause of progress, democracy and equality of women, almost all the 200 countries in the world should reaffirm the role and contribution of women in the civilised world in the 21st century.